

Tednik Učiteljski Tovariš.

Glasilo avstrijskega jugoslovanskega učiteljstva.

Štev. 4.

V Ljubljani, 27. prosinca 1905.

XLV. leto.

»Učiteljski Tovariš« izhaja vsak petek. Ako je na ta dan praznik, izide list dan pozneje. Vse leto stoji 8 K, pol leta 4 K, četrt leta 2 K. Spise je pošiljati samo na naslov: Uredništvo »Učiteljskega Tovariša« v Idriji. Naročnino prejema Frančišek Črnagoj, nadučitelj v Ljubljani (Barje). — Vse pošiljatve naj se pošiljajo franko. — Rokopisov ne vračamo. — Oglasi in poslanice stanejo za stran 30 K, pol strani 16 K, $\frac{1}{8}$ strani 10 K, $\frac{1}{4}$ strani 8 K, $\frac{1}{8}$ strani 4 K; manjši inserati po 20 h petit-vrsta. Večkratno objavlanje po dogovoru. Priloge poleg poštnine 6 K.

Vsebina: Bela vrana. — Iz naše organizacije. — Književnost in umetnost. — Vestnik. — Listnica uredništva. — Uradni razpisi učiteljskih služb. — Vabilo k I. rednemu občnemu zboru »Hranilnice in posojilnice Učiteljskega konvikta v Ljubljani«. Inserati.

Bela vrana.

K. k. Werksvolksschule v Idriji.

Razen obeh c. kr. vadnic v Ljubljani, ki pa sta združeni s c. kr. moškim in ženskim učiteljiščem, imamo na Kranjskem samo v Idriji ljudsko šolo, ki ima v oficijalnem nazivku atribut »k. k.«

Ta šola pa ni morda ljubljeno dete beraškega naučnega ministrstva, nego ta šola je sovražena pastorka bogatega rudniškega erarja, ki prinaša z idrijskim živim srebrom hvalni domovini cekine iz suhega zlata.

Človek, ki misli s preprosto svojo pametjo in se mu še časih zasanja o pravični dobrohotnosti visoke in do skrajnosti objektivne vlade, bi sodil, da mora biti ta šola, ki je edina svoje vrste v zvesti kronovini Kranjski, vzor vsemu kranjskemu in izvenkranjskemu ljudskemu šolstvu, da je torej ta šola taka, kakršne bi morale biti vse šole, da popolnoma in do pičice odgovarjajo zahtevam državnega šolskega zakona, da docela ustrezajo določilom pedagogike, higijene in modernosti.

C. kr. rudniški erar črpa iz idrijskega rudnika leto za letom ogromno čistega dobička. Ta zapuščeni košček naše slovenske zemlje je dal državi že milijone goldinarjev svojega bogastva, v vračilo ni padla nanj niti senca vladne milosti!

Toda to so stvari, ki njih razpravljanje ne sodi v naš list. Mimogrede pa omenjamo, da imata deželni in državni poslanec avstrijskega Almadena ogromno hvaležnega gradiva, da bi lahko temeljito in izdatno zaropotala z vlado, ki samo jemlje, a ne da ničesar!

C. kr. rudniški erar je torej sezidal otrokom svojih delavcev, ki mu kopljejo bogastvo iz zemlje, šolo. Imenoval je in še imenuje celo vrsto učiteljstva, ki bi ga moral plačevati bogato, kakor je njegovo imetje bogato. Vsaj košček tega bogastva, za erar prava bagatela, bi moral odleteti idrijskemu učiteljstvu v plačilo za ogromno in trudapolno delovanje — tako bi sodil človek s preprosto svojo pametjo.

Mi, ki neustrašeno zastopamo napredno misel in smo smrtni sovražniki vsakemu nazadnjaštvu in vsakemu ljubkovanju z reakcionarnim klerikalizmom, nimamo pravzaprav

nobenega povoda, da bi dvigali svoj glas v prid učiteljstvu ki ustvarja jedro »Slomškovi zvezi«; a ker se nam smilijo ljudje, ki služijo trdemu in neusmiljenemu gospodarju, ki jih izrablja in ubija njih fizične in psihične moči, zato je trdimo javno in glasno, da je sramotno za bogatega delodajalca, da zahteva vzlic svojemu bogastvu — žive žrtve našega stanu!

Po teh uvodnih besedah torej lahko konstatujemo, da je idrijska rudniška ljudska šola v resnici vzor — a žal — vzor, ki kriči svetu, kakšne bi ne smele biti šole! Ako je hotel c. kr. erar s preziranjem utemeljenih zahtev moderne šole in s preziranjem zahtev sedanjega učiteljstva dokazati njiju upravičenost, moramo priznati, da se mu je ta dokaz popolnoma posrečil, dasi je v hudem nasprotju z določbami moderne didaktike. Tako dokazovanje že bolj spominja na zofistiko, ki jo dandanes prezirajo dostojni ljudje.

Mi seveda nismo natančno poučeni o notranji uredbi tega šolskega nestvora, a že to, kar vidi in čuje človek mimo grede, zadošča, da je čisto upravičena trda obsodba.

V idrijsko ljudsko šolo — torej pod eno streho! — hodi letos 972 otrok. Taka šola je že bolj kosarna nego vzgajališče otrok — notabene rudniških otrok, ki jim kumuje uboštvo in ubija njih mlade življenjske sile. Zato hli zrak domačega tesnega krova. Kar pa ne stori kvarnega uboštvo doma, to nadomesti zasopli vzduh tega šolskega kolosa, ki uničevalno seda tudi na pljuča učiteljstva.

Današnja moderna pedagogika zahteva, da bodi vsaka šola majhna po številu razredov in otrok. S tem ni samo omogočeno redno funkcioniranje vodstva, vzgoje in pouka, nego s tem je dana v prvi vrsti prilika šolski mladini, da je deležna v prvi meri zdrave vzgoje in uspešnega pouka.

In ker so šole zaradi mladine, mora biti skrb tistega, ki vzdržuje šolo, da ne bje utemeljenim načelom v lice. Površno in navidezno zadoščanje zahtevam državnega šolskega zakona je toliko bolj vredno graje, ako ga nosi na svoji vesti država sama.

§ 11. zakona z dne 14. maja 1869. l., drž. zak. št. 62 govori, da pride na en razred po 80 učencev. To izrečno določa tudi § 6. ministrskega ukaza z dne 19. julija 1875. l., št. 2868 (dež. zak. št. 22), ki ukazuje vrhutega v § 8., da je

treba vsakemu učencu prostora 0,6 kvadratnega metra, oziroma zračnega prostora 3,8—4,5 kubičnih metrov. Ako pa sedi v Idriji v enem razredu (II.) 111 deklic ali v drugem (IV.) 89 dečkov, dvomimo, da bi ne bile kršene te jasne določbe.

Ako vse to premislimo, pridemo po lahkem računu do zaključka, da bi morale biti v Idriji tri štirirazredne ljudske šole, da bi zadoščale učnim smotrom in modernim načelom. Kaj bi se to poznalo c. kr. erarju? Nič! Merodajna gospoda bi imela lahko sladko zavest, da je dala ljudstvu, kar je njegovega, in bi dokazala, da ji ni samo za materialni dobiček, nego tudi za naobrazbo ubogega ljudstva! S primeroma majhnimi žrtvami bi lahko v resnici vzorno uredila idrijsko ljudsko šolstvo. Z žrtvami? Nel! Ta kapital bi bil naložen na bogate obresti, saj je nemara tudi tej gospodi znano, da je duševno imetje največje bogastvo. In naposled morda tudi ve, da je zanikrno šolstvo v vsaki državi začetek konca...

Zdrav temelj ustvarja samo zdravo šolstvo.

Sedaj, ko ima Idrija svojo srednjo šolo, bi za dečke zadoščali dve štirirazrednici, ki bi vsaka morala imeti svoje poslopje in svoje vodstvo ter bogato založena učila zlasti za nazorni nauk, ki je v mestu, kakršno je Idrija, velevažnega pomena. Za dekleta bi morali imeti v Idriji poleg štirirazredne ljudske šole meščansko šolo s štirimi letniki, kakor jih zahteva sedanja reforma meščanskega šolstva. Rudniška dekleta ne dobivajo z doma nobene dote, ko se odpravljajo za kruhom v boj: Bogati rudniški erar bi moral dati dekletom svojih delavcev vsaj nekoliko duševnega bogastva, ko jim prihaja dom pretesan in kruh siromašnih staršev prepričan, da morajo same za delom in zaslužkom. Človek, ki ima vsaj meščansko šolo za seboj, si že kako pomaga do človeške eksistencije; dekle pa, ki mora ostaviti domačo šolo, ne da bi ji dopuščala sredstva, da se gre dalje izobraževati v Ljubljano, v Gorico ali kam drugam, ima pred seboj žalostno bodočnost brez bodočnosti, življenje brez življenja, samo noč skrbi in ubijanja, nobenega svetlega žarka, posebno še, če ni dekletu morališka sila ukoreninila v duši pojmov o dostojnosti in kreposti. Življenje iz rok v usta, je žalostno, in težak je greh tistega, kdor je kriv takega življenja!

In idrijsko učiteljstvo? Kako je to lepo in vabljivo, ko čujemo, da je to učiteljstvo v X. plačilnem razredu. Če bi nosilo uniforme, kar bi bila seveda velika ironija, bi nosilo na žametnih našitkih po dve zlati rozeti. A koliko zlatih kron v žepu? Uradnik X. razreda dobiva na leto 2200 K gole plače. Potem pridejo še aktivitetne doklade in kvinkvenije, kakor jih določa zakon. X. razred idrijskega učiteljstva pa so razbili na 4. razrede: I. razred z 1600 K plače, II. razred s 1400 K plače, III. razred s 1200 K plače in IV. razred s 1000 K plače; vsak razred ima še 200 K aktivitetne doklade (učiteljice samo po 160 K), toda polovico vzamejo za stanovanje, Seveda so redki tisti, ki pridejo v I. razred in učiteljstvo ima najslabša stanovanja med vsem rudniškim uradništvom.

Tako umeva torej c. kr. erar § 55. državnega šolskega zakona, ki govori o plači učiteljstva.

Erar pravi: »Svojemu učiteljstvu izboljšam plače, kadar jih izboljša dežela svojemu.« Trdimo, da je komednejši izgovor nemogoč. Zakaj bi pa ne rekel erar: »Svojemu učiteljstvu izboljšam plače tako, kakor jih ima že na papirju, da vidi dežela, kako skrbim jaz za svoje učiteljstvo.« —

Tako bi bilo pravilno in — humanno! Deželni poslanec idrijski, g. dekan Arko, je sicer govoril v deželnem zboru kranjskem o idrijskem učiteljstvu, a govoril je na nepravem mestu in ob času, ko so taki in enaki govori zavirali neposredno delovanje deželnega zbora kranjskega in posredno regulacijo kranjskega učiteljstva, ergo po izjavi erarja samega, tudi regulacijo idrijskega, v večini »Slomškovi zvezi« pripadajočega učiteljstva.

Govoriti bi treba tam zgoraj, kamor se izteka denar iz idrijskega rudnika! Povedati bi treba, koliko greha se je že storilo, ki ga ni mogoče več poravnati, ker je udaril ta tuji greh živ materijal! Povedati bi treba, da je idrijskemu ljudskemu šolstvu treba temeljite reforme, da ne bo trpela nedolžna mladina vsaj v bodočnosti kakor je v preteklosti.

Mi smo povedali svoje, ker nam je to velevala naša časnikarska dolžnost in ker nas bole take vnebovpijoče razmere. Poskrbeli pa bomo, da pride naš glas tudi tja, odkoder prihaja zlo!

Iz naše organizacije.

Štajersko.

Učiteljsko društvo za celjski in laški okraj zboruje v Celju v navadnih prostorih ob 11. uri predpoldne dne 2. febr. t. l. po nastopnem vzporedju: 1.) Zadnji zapisnik. 2.) Petje. 3.) Društvene zadeve in nasveti. 4.) Razgovor o letnem poročilu 1904. l. ter določitev načrta delovanju v društvenem letu 1905. 5.) Iz šolske prakse. — K obilni udeležbi prav vljudno vabi
Armin Gradišnik,
predsednik.

Ormoško učiteljsko društvo ima 9. februarja t. l. svoj občni zbor v Ormožu s sledečim vzporedom: 1. Zapisnik. 2. Društvena poročila in dopisi. 3. Podavanje. 4. Letno poročilo. 5. Volitev odbora. 6. Volitev treh pregledovalcev društvenih računov. 7. Nasveti in predlogi. Začetek ob 1/2 11. uri. K polnoštevilni udeležbi vabi odbor.

Učiteljsko društvo za konjiški okraj zboruje dne 2. februarja t. l. ob 1/2 11. uri dopoldne v Konjicah po sledečem vzporedju: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Predavanje gosp. L. Šerajnika o lepopišnem pouku. 4. Vprašalna skrinjica. 5. Slučajnosti in nasveti.

K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

Učiteljsko društvo za celjski in laški okraj je zborovalo dne 6. prosinca ob precejšnji udeležbi v celjski okoliški šoli. Gosp. predsednik pozdravi v presrečnih besedah okoli 30 navzočih članov ter gosta filozofa g. Prekorška iz Vojnika in filozofa g. Mastnaka. Obvestil je navzoče, da je stvar, tičoč se gostilnice »Narodnega doma«, častno rešena in mu je v zadoščenje solidarnost učiteljstva v tem oziru. Zadostilo nas je tudi, da je prinesla »Schul- und Lehrzeitung« resolucijo zastran dež. odbornika Linka, ki jo je naše društvo zahtevalo. Poročal nam je nadalje še o zborovanju »Lehrerbundov« v Gradcu, pri katerem se je govorilo o preosnovi naše organizacije. Po tej bi bilo vse nemško učiteljstvo združeno v »Verband«, slovensko pa v »Zvezo«, a obe ti društvi bi bili združeni v štaj. »Lehrerbund«. Vsakokratni predsednik »Verbandov« bi bil obenem predsednik »Lehrerbunda«, a predsednik »Zveze« pa podpredsednik istega. »Lehrerbund« bi se izključno potozal za skupne interese šole in vsega učiteljstva, a v »Verbandu« in v »Zvezi« združeno učiteljstvo pa ostane v narodnem oziru samostojno.

Blagajnik g. Lovro Šah nam je poročal o denarnem stanju našega društva, nakar so se izvolili za pregledovalce računov tovariši gg. Exel, Černej in Wudler R. Ker mnogo članov ni poravnalo letnine, se sklene na predlog predsed-

nikov, iste prijazno opozoriti pismeno na njih dolžnost. Podpornim članom se na predlog tovariša g. Fr. Voglarja odslej vsakikrat izroči tiskano potrdilo.

Na to je sledilo poročilo tajnikovo, o katerem se bo na predlog tovariša g. Exla razpravljalo pri prihodnjem zborovanju.

Pri izvolitvi novega odbora za bodoče društveno leto so bili izvoljeni sledeči odborniki: Predsednik Armin Gradišnik — Celje; namestnik Tone Petriček — Zalec; tajnik Rudolf Wudler — Griže; blagajnik Lovro Sah — Teharje; pevovodja Rajko Vrečar — Zalec; arhivar Josip Žagar — Celje; odborniki: Ludovik Černej — Griže; Franjo Krajnc — Celje.

Slovenjebistriško učiteljsko društvo je imelo svoje prvo zborovanje za leto 1905. dne 5. januarja v Sl. Bistrici.

Zborovanja se je udeležila le tretjina članov. Ta mlačna udeležba nas sili k mnenju, da manjka učiteljsstvu prave volje za skupno delovanje. Čaka nas pa še mnogo dela v pedagoškem, didaktičnem in gmotnem oziru.

Stopimo v trdo zvezo k skupnemu delovanju in delujmo na to, da postanejo vsi učitelji okraja brez izjeme člani društva in marljivi obiskovalci učiteljskih zborovanj.

G. predsednik Sabati pozdravi navzoče in naznani kot novega društvega člana g. Lešnika, učitelja v Slov. Bistrici, ter želi društvu, da bi se v novem letu krepilo in razcvitalo. Poroča o delovanju in stanju društva v preteklem letu, kar se je vzelo splošno in posebno v gmotnem oziru z zadovoljstvom na znanje.

Sklenilo se je tudi enoglasno, poslati g. Robiču in vsem slovenskim deželnim poslancem zahvalno adreso za krepko postopanje v povzdigo šolstvo, v prid učiteljsstvu sploh in posebno za odpravo tretjega plačilnega razreda.

Predsednik g. Sabati izrazi željo, da bi se naj volil za tekoče leto drug predsednik, ker se je on žrtvoval — sicer rad — za društvo že celih šest let in ker tudi nov odbor povzroči v društvu novo življenje. Izvoli se potem novi odbor in sicer: Gregor Polanec, predsednik; Jožef Sabati, podpredsednik; J. Lulek, tajnik; gđc. Ot. Feigelj, blagajničarica in Janez Šerbak, Janez Span in Jožef Koklj odborniki. G. Koklj prevzame tudi pevovodstvo.

Slednjič se zahvali g. Polanec g. Kristlu za prepustitev prostora za učiteljska zborovanja in g. Sabatiju za izvrstno vodstvo društva.

Prihodnje zborovanje se določi na prvi četrtek v mesecu marcu t. l., pri katerem bosta predavala gđc. Negovetičeva in g. J. Lulek, učitelj v Makolah.

Književnost in umetnost.

„Popotnik“. I. števil., XXVI. letnik. — Na uvodnem mestu čitamo izborno razpravo »Tehnika in nazornost v učni metodi«, ki jo je spisal Iv. Stukelj. Temeljiti ta spis, pisan z razumom in plemenitim navdušenjem, bo brez dvoma splošno ugajal in morda provzročil koristno in stvarno polemiko. — Fr. Kocbek priobčuje spis »Nekaj o risanju«, kar je zanimivo in aktualno. Po naši sodbi bo risanje po novi metodi toliko časa uspevalo, dokler mu ne odmeri birokracija šablonske tesnobe. Iz Kocbekovega spisa razvidimo, koliko lahko dosežemo tudi v tej disciplini, če puste učitelju svobodne roke. — Zlasti srednješolsko učiteljsstvo bo zanimal »Donese k preosnovi slovenskega pouka na srednjih šolah«, ki ga je napisal dr. Fr. Ozvald. — Kulturno-zgodovinskega pomena je začetek dr. Fr. Ilešiča razprave »Iz zgodovine šolstva«. Tako delo je zaslužno! — Marljivi tovariš Ivan Šega nadaljuje »Pedagoške utrinke«, ki govore v tej številki o žalostnem koroškem slov. šolstvu. — »Književno poročilo« prinaša nove pojave na literarnem trgu. — Številko zaključuje »Razgled«, ki je v »Listku«, »Pedagoških paberkih« in v »Kroniki« poln zanimivih vesti iz šolskega sveta. — V celoti se torej reprezentuje I. letošnja »Popotnikova« številka jako lepo in bogato. Obenem nam je naj-

lepši dokaz neumornega delovanja zaslužnega »Popotnikovega« urednika, g. ravnatelja Nerata. Dokaz pa je tudi delavnosti slovenskega učiteljsstva. — Svoje čitatelje pa tudi opozarjamo na listnico upravnistva, ki se glasi: Današnja številka pošiljamo nekaterim na ogled. Kdor se ne misli naročiti, naj jo odda drugemu, ki bi morda postal naročnik, ali naj jo vrne upravnistvu »Popotnika« v Kranju. Svoje somišljenike prosimo, naj podpirajo in razširjajo »Zavezine« liste. Žalostno, da se tako izboren pedagoški list kakor je ravno »Popotnik« ne more vzdržati brez »Zavezine« podpore. Najmanj vsaka šola naj bi bila naročena nanj. Pri vsakem učiteljskem društvu naj se izvoli eden ali več poverjenikov, ki bi pri ugodni priliki nekoliko poagitali za naše liste. Da se jim delo olajša, naj nam blagovole poslati imenik vsega v dotičnem okraju službujočega učiteljsstva, katerega dobe po pregledu nazaj. Prosimo, gg. poverjeniki oziroma predsedniki okrajnih učiteljskih društev! — Ker se bodo naslovi na novo uredili, prosimo še enkrat, naj se nam vsaka sprememba pravočasno sporoči. V zadnjem času so reklamacije na dnevnem redu. List se pošilja vedno vsakomur, kdor plačuje naročnino. Najmanjše, kar moremo zahtevati, je to, da nam prijavijo naročniki spremembo bivališča, ker upravnistvo vendar ne more vedeti za vsakoga, kdaj se preseli na nov službeni kraj. — Vse one, ki še kaj dolgujejo, prosimo, naj store čim preje svojo dolžnost.

Vestnik.

Naprednemu učiteljsstvu. Z vseh strani nam dohajajo izjave tovarišev, ki nam dokazujejo, da jim dela naš list sedaj, ko smo ga izpremenili v tednik, veselje — bolj, nego jim ga je delal prej. Take izjave nas gotovo vesele, ker nam pričajo, da govorimo tako, kakor čuti in misli napredno učiteljsstvo. Take izjave so nam — to izjavljamo s posebnim poudarkom — velika moralna podpora, ki nam de dobro ob težavnem, odgovornem in naporsem delu. Želimo si pa več materialne in duševne podpore. Naših somišljenikov in somišljenic dolžnost je, da nam pridobijo več novih naročnikov, da tako učvrstimo tudi svoje gmotno stališče. Take podpore nam je treba, sicer je naš upravnik v večnih skrbah. Mnogo je še učiteliev in učiteljic, ki so mnenja, da jim ni treba podpirati svojega glasila. Žalostno je, da nimajo celo nekateri voditelji, oziroma voditeljice večrazrednic našega lista. Taki ljudje ne sodijo na taka mesta, ker nimajo pojma o delovanju in gibanju naprednega učiteljsstva. Taka mesta so samo za napredne ljudi. — Vsako okrajno učiteljsko društvo naj določi več stalnih referentov, ki nas bodo redno obveščali o vseh dogodkih v dotičnem okraju, da bomo v svojih poročilih točni in aktualni. Podpirajmo drug drugega!

Učiteljski konvikt. Na II. pedagoškem večeru pri g. profesorju R. E. Peerzu v Ljubljani sta nabrala gg. R. Peerz in J. Verbič 408 K; g. Josip Orel, nadučitelj na Prvačini nabral na ženitovanju g. Franca Zorna z gospodično Tončko Besednjakovo 23 K; g. Anton Kukovič iz Polanšaka 1 K. Živel! darovalci in nasledniki!

Čekovni promet učiteljskega konvikta. (Letnina za l. 1904): Vransko učiteljsvo in sicer gg.: S. Meglič, A. Snideršič, I. Kramar, I. Jakše, R. Vrabl in J. Bizjak; g. Franjo Vendramin, nadučitelj v Dutovljah; g. Ivan Kum, šolski voditelj na Kalu; g. Josip Valentič, nadučitelj pri sv. Antonu poleg Kopra; gđc. Štefka Rusnak, učiteljica pri sv. Antonu poleg Kopra; g. Ivan Jezeršek, nadučitelj v Križu; gospodična Helena Debevec, učiteljica v Križu; g. Drago Korošec, šolski voditelj v Topolščini pri Šoštanju; g. Josip Kobal, nadučitelj na Premu; gospodična Katica Valentič, učiteljica na Premu; gospodična Mici Carli, učiteljica na Ostrožnem brdu; g. Ign. Tramte, nadučitelj v Kamniku; g. E. Adamič, učitelj v Kamniku; g. Ivan Robnik, učitelj pri Sv. Križu pri Mariboru.

Učiteljski dobrotniki. Gđc. Pavla pl. Renzenberg, c. kr. vadniška učiteljica v Ljubljani, 10 K; g. Karel Šavnik, župan, posestnik i. dr. v Kranju, 10 K; g. dr. Viktor

Gregorič, zdravnik v Sežani, 5 K; Valentin Klinar, župnik v Dutovljah, 2 K; g. Karel Planinšek, trgovec v Ljubljani, 5 K; g. Ivan Jenko iz Zagorja ob Savi, 10 K namesto venca na krsto gospici Olgi Sterletovi; g. Fran Sterle, postajenačelnik v p. v Ljubljani, 5 K namesto venca na krsto svojemu prijatelju Ivanu Resmanu; neimenovan 1 K; g. Ignaciji Gruntar, c. kr. notar v Ribnici, 10 K namesto venca na krsto svojemu prijatelju Ivanu Resmanu; »Posojilnica na Dolu« na Štajerskem, glasom sklepa občnega zbora 10 K; g. Berta Sever, trgovka v Trubarjevih ulicah 5 K; g. dr. Henrik Tuma, odvetnik in deželni poslanec v Gorici, 10 K. Živeli učiteljski dobrotniki in nasledniki! Bog plati!

Kolekta poštnih znamk za učit. konvikt. Iz Ptuja kolekta šte. 77; iz šentlenartskega okraja v Slovenskih goricah kolekta šte. 64 in 65; iz celjskega in vranskega okraja kolekta št. 1; iz krškega okraja kolekta št. 50 in dva prepisa; vse tri kolekte iz krškega okraja je nabral g. nadučitelj Ivan Malnarič, ki bodi v zgled onim tovarišem, ki valjajo kolekte zaprašene v svojih miznicah. Čim bolj bodo kolekte krožile križem domovine, tem preje pridemo do zaželjenega cilja. Ne samo, da imamo na ta način gmoten dobiček, ampak potem kolekt se tudi ljudstvo vzpodbuja za idejo učiteljskega konvikta. Na ta način pripravlja in gladi učiteljstvo pot podpisaneu blagajniku, ki trka s posebno prošnjo pri učiteljskih prijateljih za podporo učiteljskemu konviktu. Potem »kolekt« in pa potem tu imenovanih prošenj na učiteljske prijatelje bomo pripravili ugodna tla za efektivno loterijo, ki jo namerava prirediti odbor na korist učiteljskemu konviktu. Le vsi za enega in eden za vse!

J. Dimnik, blagajnik.

Nekoliko odgovorov. Vedeli smo, da bo naša ofenziva zbudila klerikalce v dno duše. Zaporedoma v 13. in 14. številki je »Slovenec« po svoji ljubeznivi navadi otepal okolo sebe. Ponatisnil je del našega članka »V ofenzivi« ter dodal: »Tako veleučeni in bojeviti junaki Učit. Tovarisa«. Oni nas zmerjajo, nam napovedujejo boj — in prosijo za 30.000 K. Mi jim privoščimo to vsoto in še več. A zmerjati se ne damo nikomur. Dolgočasni in duhomorni ste, gospodje, to ste dobro povedali. A vaša prva dolžnost je, da se — poboljšate. Dobri učitelji so nam vsikdar ljubi in podpirali jih bomo z vsemi močmi ter se potegovali za njih zahteve. Ali so pa duhomorni »Tovariševci« dobri, o tem naj izprašajo svojo vest. Tako znajo odgovarjati klerikalci na naše stvarne in z dejstvi podprte dokaze. Z namenom je izpustil »Slovenec« našo izjavo, da smo bili primorani stopiti v boj zoper njega zaradi neprestanega hujskanja, poniževanja, zmerjanja in ovađstva. Ako smatra klerikalizem z dejstvi podprte dokaze za zmerjanje, potem ne sme pisati več, da je javne kritike potreben, kar je pred kratkim izjavil. Prepove naj o vseh svojih činih javno kritiko in napove naj nezmotljivost, da bomo vedeli, pri čem smo. Dosedaj ni mogel niti ene naše trditve v lanskim Amonitih ovreči z drugim kakor z zmerjanjem. Kar sam dela, to očita nam. Da so bili in še bodo naši članki klerikalizmu duhomorni, to prav radi verjamemo, ker ni nobena reč duhomornejša, kakor čitati o slabih dejanjih, napakah in pregrehah svoje lastne stranke. Povedali smo že in to povemo še enkrat, da ne prosimo, še manj pa beračimo za izboljšanje bednega gmotnega stanja, marveč to odločno zahtevamo, ker je vsak delavec vreden svojega plačila! Kdor se temu ustavlja, dela vnebojijoč greh. Učiteljstvo ima za sedanje časovne razmere preberaške plače, ki ni mogoče z njimi ni živeti ni umreti. Kako nam je privoščil dosedaj klerikalizem 30.000 K in še več, smo videli. Tupatam izjavlja, da je za šolo in učiteljstvo vnet, da vodi javnost za nos. Klerikalizem je bil, je in ostane šoli in učiteljstvu sovražen, ker zahteva to njegov princip; ako je in bo storil kaj dobrega v tem zmislu, ni in tudi ne bo storil tega iz prepričanja, ampak iz strahu pred narodom, ker je ta vdan šoli in vnet za napredek. — Kateri so klerikalizmu dobri učitelji, vemo prav dobro; konzumar, politik in nazadnje še le učitelj — tak jim je vzor! Stavek »a vaša prva dolžnost je, da se — poboljšate«, vržemo klerikalizmu v lice

nazaj. Da nam zrelim možem, ljudskim odgojiteljem, za blagor naroda neumorno delavnim, za velik trud slabo plačanim in preziranim očita kaj takega, je nezaslišano in največja infamija. V čem smo se pa pregrešili, da bi morali iti v Kanoso? Ali ne izpolnujemo svojih dolžnosti? Tega nam ne more očitati, ker je zadnja, od dež. šolskega sveta izdana izjava naravnost sijajna za nas in našo stanovsko čast. Mar smo brezverci? Tega nam ne more dokazati, saj poučujemo po sedanjih osnovnih šolskih zakonih. Ali smo preveliki grešniki? Tudi tega nam ne more očitati. Popolen ni nobeden človek; slabostim smo vdani vsi. V tem oziru niso klerikalci nič boljši od nas. Dokazov imamo o tem mnogo — pa sedaj molčimo o tem. Torej v čem smo se pregrešili? — Liberalci smo, klerikalnemu stremljenju nasprotni — ta je naš greh. O poboljšanju v tem oziru je zaman vsaka beseda. Če nas klerikalizem pusti tudi stradati, se ne vdamo! Učitelj, ki bi ravnal sedanjim šolskim zakonom nasprotno, je krivo-prisežnik in izdajica svojega stanu, to smo že lani dokazali, in o tem dostil! S tem smo si »Tovariševci« izprašali svojo vest. Naša naloga je, da bomo kakor doslej tudi v bodoče izpraševali vest klerikalizmu. Če mu ne bo kaj všeč, naj se še oglasi! »Kuropatkin v ofenzivi. Tudi pri nas na Kranjskem imamo drznega vojskovodjo, ki hoče prodirati z vihrajočimi zastavami v vrste sovražnikov. To je »Tovarišev« šefredakter, E. Gangl. Z dnevnim poveljem od 13. pros. 1905 je svetu to novico oznanil, če se prav spominjamo, že v desetič. »Lansko leto«, tako piše idrijski Kuropatkin, »z novim letom smo stopili v ofenzivo.« (In mi smo to strašno novico šele letos ob novem letu izvedeli!) »Norca se je delal iz nas klerikalizem (čujte!) »Naš boj na divje Amonite jim je temeljito zamašil usta ... a naši lanski Amoniti so bili le priprava za boj (drzne figure!). Večkrat bo naše bojevanje dolgočasno in duhomorno (dolgočasne boje raje koj opustite); večkrat smešno in ironično (tisto pa že), resno in žalostno (konec bo skoraj gotovo žalosten). Tak boj ne more škodovati, marveč mnogo koristiti; ne more biti premagan, ampak postati mora prej ali slej zmagovalec. (Boj — premagan — zmagovalec. Dobro povedano). Poslali smo sovražniku parlamentarje, ki niso opravili ničesar, kar smo že naprej slutili. Užaljeni so se vrnili z odgovorom: »To je vse skupaj preneumno!« Da, preneumno vse skupaj, g. Gangl. Podpišemo z obema rokama. — Tako torej! Kakor navadno, brije klerikalizem s svojimi opazkami norca iz nas. Vse, kar smo pisali v lanskim Amonitih, je podpisal klerikalizem z obema rokama, da je preneumno. Kaj smo dokazali? — Da se klerikalizem bojuje za posvetno nadvlado ter je ugledu cerkve že mnogo škodoval in mu še škoduje. Da je že od pamtiveka slovensko učiteljstvo poniževal, zasramoval in mu jemal čast in spoštovanje, zaradi česar smo bili primorani, da smo se ločili od njega. Da se poslužuje za dosego svojega ideala najpodlejših sredstev: namen posvečuje sredstva — laži, obrekovanja, krive prisege in ščuvanja. Da priznava greh in grešna dejanja za čednost in krepost; da slepari ljudstvo s krivimi pojmi, da zlorablja prižnico in ljudsko zaupanje. Da je njega delovanje v velikem nasprotju z vero, zaradi česar se ljudstvo pohujšuje in peša vera. Glavno delo klerikalizma je, da odvrta ljudstvo od izobrazbe, ker omikano in izobraženo ljudstvo ne tava za njim. Zaradi tega je naš smrtni sovražnik ter nam dela zapreke, kjer le more, ve in zna. — Vse to smo dokazali z dejstvi, naker ni dal klerikalizem niti najmanjšega stvarnega odgovora. Požrl je vse, samo zmerjal je: infamija, laž, preneumno! — Ako bi mi zagrešili najmanjšo reč, bi nas trgal na kose. Stvarnim dokazom ugovarjati je silno težko. Pomaga si klerikalizem s tem, da se hoče delati — kakor neumni otroci — norca iz nas; a poleg tega ostaja sam — neumnež!

Lažejo, da smrdi! »Slovenec« piše v 17. svoji številki tako: »V Lincu so, kakor znano, liberalni učitelji, ki se ponajajo s svojim živalskim pokoljenjem, sklenili izjavo v kateri zahtevajo, naj se v ljudskih in meščanskih šolah opuste vse verske vaje. »Učit. Tovarisa« seveda se pridružuje tej izjavi, zahteva tudi ločitev cerkve od države (dasi ne vé, kaj se to pravi) in trdi med drugim, da »cerkev lahko pogreša šolo, kakor šola pogreša cerkev«, ter da »verske vaje niti s pe-

dagogiškega niti z zdravstvenega stališča niso priporočljive. Taki so naši »vzgojitelji! Vsak pameten človek je na jasnem, da je namen šole vzgajati mlade ljudi, to je pa nemogoče brez vere in cerkve. Zato je pa cerkev potrebna šoli in šola potrebna cerkvi. Seveda, živali se vzgajajo tudi brez cerkve, in to je menda namen teh »pedagogov«. Tudi ta izjava »Učit. Tovarša« je izraz zistema, po katerem se dela v naši deželi. — Kdor primerja naš članek v zadnji številki »Značilni pojavi« in to »Slovenčev« perfidijo, mora priznati, da ni večjih lažnikov pod solncem kakor so šenklaški gospodje v Ljubljani, ki pišejo »Slovenca«. S takimi cigani govoriti pošteno besedo, je absolutno nemogoče. Dostavljamo samo še, da je »Slovenčev« odgovorni urednik dr. Ignacij Žitnik, ki je znan zaradi svoje častne besede.

Zadnji »Domoljub«, katerega odgovorni urednik je tudi katoliški duhovnik dr. Ignacij Žitnik, je v uvodnem članku in v »novicah« poln obrekovanja in sumničenja naprednega učiteljstva. To si moramo dobro zapomniti! Klerikalno časopisje sploh ne more živeti brez opravljanja poštenega učiteljstva.

Okrajna učiteljska skupščina za kranjski šolski okraj se vrši dne 6. julija t. l. v Trziču v ondotni ljudski šoli ob 10. uri dopoldne. Poleg običajnih točk je na dnevnem redu tudi nastop »Kuhinjska sol« v III. razredu. Ta referat morajo izdelati vsi člani skupščine. Nadučitelj Fr. Rojina bo predaval o vrednosti in pomenu čebeloreje za ljudskega učitelja.

Prijateljski sestanek učiteljev radovljiskega okraja na Bledu se je izvršil kar najčastneje. Udeležilo se ga je lepo število koleginj in kolegov, kar jasno svedoči, kako umestna in potrebna je bila ideja, da storimo korak, ki naj nas sklone tesneje v prijateljski krog ter vzpodbuja k pravi vzajemnosti. O pomenu in važnosti takšnih sestankov izpregovorimo o priliki več; danes bodi izrečena samo zahvala g. sklicatelju na tem zasnutku in odkrita želja, naj bi bila udeležba ob sestanku na Jesenicah — v prvi polovici meseca februarja — še mnogo večja.

Šolske vesti iz vranskega okraja. Vobče je znano, kako težko učitelji-voditelji časih dobe od kraj. šol. svetov denarja za nabavo potrebnih učil. Zgodilo se je celo, da je šolski voditelj dogovorno z načelnikom naročil učil, a načelnik se je v tem premislil ter potem po poštnem povzetju došlih učil ni hotel sprejeti. Da se takim nevšečnostim vekom pride ter obenem dožene, da se vsako leto zbirka učil pri vsaki šoli zares primerno pomnoži in tako zagotovi napredek šolstva v okraju, je sklenil tukajšnji okrajni šolski svet, da ima vsak načelnik kraj. šol. sveta proračunjeno vsoto za učila zmerom dne 1. vinotoka izročiti šolskemu voditelju. Ta naj potem sporazumno z drugim učiteljskim osebjem naroči potrebna učila ter koncem leta o tem načelniku vroči podroben račun. Morda bi bil takšen sklep umesten tudi drugje. — Za nas neprijetna in našemu ugledu na kvar je tudi okolnost, da ljudstvo še vedno ni na jasnem, v kak namen obrnejo globo, vplačane zaradi šolskih zamud. Še vedno prevladuje mnjenje, da so nekak »Zigarrengeld« učiteljem. Tudi v tem pogledu smo storili korak naprej. Okrajni šolski svet je odredil, naj se dotični denar porabi za šolarske kuhinje. Na ta način se jim nakloni stalen dohodek, našim neprijateljem pa zaveže jezik. — V tekočem šolskem letu se je razširila šola v Braslovčah v štirirazrednico in se tamkaj na novo namestila gđc. Megličeva. — Za službo učitelja-voditelja v Marija-Reki se ni oglašil nobeden prosilec, dasi se ista nahaja v 2. plačilnem razredu. Zopet nov dokaz o pomanjkanju učiteljev!

Dolžniki učiteljskih listov. Lvovska »Szkola« ima pri svojih naročnikih 10.000 K dolga, šleški »Miesiecznik pedagogiczny« čez 2000 K, »Szkolnictwo« ima čez 300 naročnikov, ki mu že več let niso poslali nobene naročnine. Takisto tožijo tudi češki, srbski itd. listi. Že to je dokaz splošnega učiteljskega uboštva. »Deutsch-österr. Lehrerzeitung« ima 17.500, »Bayrische Lehrerzeitung« 12.607 naročnikov — ta dva lista že lahko čakata na naročnino nekoliko sto naročnikov, težje pa je to čakanje pri slovanskih učiteljskih listih.

Nov tiskovni zakon hoče uveljaviti baron Gautsch. Ali prevzame Koerberjevo osnovo ali da izdelati novo, je še tajnost. Ker je pa »liberalni« baron Gautsch tolik prijatelj klerikalcev, marajo paziti poslanci, da ne vtihotapi v tiskovni zakon kakega rimskega spaka.

Spomenik krompirju. Malo je ljudi, ki ne vedo, da je bil krompir pred kakimi 300 leti prinesen v Evropo iz Amerike ter je postal poglavitna hrana delavskim slojem. Na Nemškem so postavili nedavno na neki njivi spomenik iz granita v slavo krompirja s sledečim napisom: »Na tem mestu je bil l. 1748. za poskušnjo prvič posajen krompir.« V severnih nemških krajih posebno cenijo krompir, ker tam ne more uspevati žito.

Listnica uredništva.

Zaradi današnjega poročila z letnim računom »Hranilnice in posojilnice Učiteljskega konvikta v Ljubljani« smo morali odložiti več stvari za prihodnjo številko. — V novomeški okraj: Vabila na zadnje zborovanje Vašega učiteljskega društva nismo priobčili zato, ker nam ga ni nihče poslal. Mi ne moremo nič za to, ako nas ne obveščajo tisti, ki bi nas morali. Seveda ne priobčimo tudi poročila o zborovanju, ako nam ga ne pošljejo.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Št. 19. Kranjsko.

Na paralelki 4razredne ljudske šole v Zagorju (ob Savi) je razpisano učno mesto v stalno nameščenje.

Prošnje se imajo tuuradno vložiti do 20. februarja t. l.

Prosilci, ki še niso stalno nameščeni v kranjski javni šolski službi, morajo dokazati z državno-zdravniškim izpričevalom, da imajo popolno fizično sposobnost za šolsko službo.

C. kr. okrajni šolski svet v Litiji, dne 13. januarja 1905.

Št. 78. Štajersko.

Na dvorazredni ljudski šoli v Tepanji se stalno, oziroma začasno namesti učiteljska služba po III. krajnem razredu.

Provilno opremljene prošnje se imajo postavnim službenim potom vložiti do 20. svečana 1905. pri krajnem šolskem svetu v Tepanji, pošta Konjice.

Krajni šolski svet da prosto stanovanje v šolski sobi.

Okrajni šolski svet Konjice, dne 13. prosinca 1905.

Št. 1074.

V političnem okraju Brežice so popolniti sledeča mesta učiteljev oziroma učiteljic:

I. V šolskem okraju Kozje:

1. Na štirirazredni ljudski šoli v Dobjem, tretji plačilni razred, mesto učitelja oziroma učiteljice stalno;

2. na dvorazredni ljudski šoli v Olimlju, tretji plačilni razred, mesto učitelja oziroma učiteljice stalno;

3. na petrazredni ljudski šoli v Št. Petru pod Sv. gorami, tretji plačilni razred, mesto učitelja oziroma učiteljice stalno oziroma provizorično; moška učna moč dobi prosto stanovanje;

4. na trirazredni ljudski šoli pri Sv. Vidu pri Planini, tretji plačilni razred, mesto učitelja oziroma učiteljice stalno.

II. V šolskem okraju Sevnica:

1. Na dvorazredni ljudski šoli pri Sv. Antonu, tretji plačilni razred, mesto učitelja oziroma učiteljice stalno;

2. Na dvorazredni ljudski šoli v Zabukovju, tretji plačilni razred, mesto učitelja oziroma učiteljice stalno.

III. V šolskem okraju Brežice.

1. Na šestrazredni ljudski šoli v Dobovem, tretji plačilni razred, tri mesta učiteljev oziroma učiteljic stalno;

2. na štirirazredni ljudski šoli v Kapelah, tretji plačilni razred, mesto učitelja oziroma učiteljice stalno;

3. na petrazredni ljudski šoli v Pišecah, tretji plačilni razred, mesto učitelja oziroma učiteljice stalno oziroma provizorično; moška učna moč ima prednost;

4. na štirirazredni ljudski šoli v Sromljah, tretji plačilni razred, mesto učitelja oziroma učiteljice stalno.

Prošnje za te službe se imajo vložiti po službenem potu pri dotičnem krajnem šolskem svetu do 30. prosinca 1905.

Brežice, dne 30. grudnia 1904.

„Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta v Ljubljani“
registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Čekovni promet c. kr. poštno-hran. urada št. 866.312.

Vabilo

k

I. rednemu občnemu zboru

ki bode

dne 2. februarja 1905 ob 10. uri dopoldne

v Ljubljani, Zaloška cesta št. 5.

Dnevni red:

1. Načelstvo poroča o združnem delovanju.
2. Načelstvo poroča o računskem zaključku za dobo od 31. avgusta do 31. decembra 1904.
3. Nadzorništvo poroča o računskem zaključku in poslovanju.
4. Načelstvo predlaga, kako naj se razdeli čisti dobiček.
5. Občni zbor izvoli po dva člana v načelstvo in nadzorništvo ter po dva nam. člana v načelstvo in nadzorništvo.

1. Poročilo načelstva o združnem delovanju.

S sklepom c. kr. deželne kot trgovske sodnije v Ljubljani z dne 4. vel. srpana 1904 se je naša zadruga vpisala v zadrugi register Firm. 700
zadr. III. 162/1

Uradna dneva sta vsak četrtek od 11.—12. ure dop. in vsako soboto od 5. do 1/2 7. ure zvečer. Ob drugih dneh se vplačuje ali po poštni nakaznici ali potom c. kr. poštno-hran. urada. (Položnice se dobe pri načelstvu à 6 h komad.)

Prvi vpisi so se izvršili 31. vel. srpana 1904. Zaradi velikih počitnic in sledečega začetka šolskega leta 1904/05. je bilo poslovanje v mesecih kimavec in vinotok zelo majhno in omejeno. V blagajniška dnevnika se je vknjižilo do konca kimavca 114, meseca listopada 85 in meseca grudna 78, skupaj 277 postavk.

Število združnikov je bilo koncem leta 60. Ti so podpisali 236 deležev à 50 K in na nje vplačali K 2.859'64.

Zadruga je imela pravico po § 15. svojih pravil za povečanje prometnega fonda najemati izposojila in sprejemati hran. vloge do višine podpisanih deležev K 11.800'—
Stanje izposojil » —
» hranilnih vlog » 9.570'—

Posojil in predjemov se je dovolilo 20 za-
družnikom » 11.150'—
Vrnilo se je » 98'42

Stanje posojil in predjemov koncem l. 1904. K 11.051'58

Revizijo bo izvrševala »Zveza slov. posojilnic v Celju«.

Posojila dobivajo le združniki proti zadostni varnosti (§ 12. pravil) in sicer se vrača vsakih 100 K posojila (predjema na 2 podpisana deleža) po načinu:

A v 12 mesečnih rokih, in sic. 11 rokov à 9 K — h, 12. rok 4 K 73 h	
B » 18 » » » » 17 » » 6 » — » 18. » 3 » 56 »	
C » 24 » » » » 23 » » 4 » 50 » 24. » 4 » — »	
D » 38 » » » » 37 » » 3 » — » 38. » — » 66 »	
E » 46 » » » » 45 » » 2 » 50 » 46. » 1 » 81 »	
F » 60 » » » » 59 » » 2 » — » 60. » — » 70 »	
G » 70 » » » » 69 » » 1 » 75 » 70. » 1 » 42 »	
H » 85 » » » » 84 » » 1 » 50 » 85. » 1 » 26 »	

Združniki, ki prosijo za posojilo oziroma predjem na podpisane deleže, morajo imeti vsaj en delež več podpisan, nego iznaša posojilo oziroma predjem.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsacega, ako tudi ni združnik. Do konca l. 1904. je veljala obrestna mera 4%. Da si bo pridobila zadruga več hranilnih vlog, je sklenilo načelstvo: Od 1. prosinca 1905 se prično obrestovati hranilne vloge trikrat na mesec in sicer vsacega 1., 11. in 21. dne vsacega meseca ter nese vsacih 100 K hranilne vloge za celo tako dobo 12 h obresti, ali na mesec 36 h, ali na leto 4 K 32 h, ki se polletno kapitalizirajo brez posebnega naročila.

Rentni davek plačuje zadruga. Zneski do 50 K se izplačujejo takoj oz. naslednji uradni dan. Za zneske do 500 K je pogojena 14dnevna, za višje zneske pa 30dnevna odpoved.

Rezervni zaklad iznaša koncem leta 1904:

a) 60 vpisnin à 2 K K 120'—	
b) 5% prihranek od čistega dob. vsled § 17. pr. » 3'10	
Skupaj K 123'10	

Načelstvo je imelo 14 sej, 30 uradnih dni ter je rešilo 70 vlog. Nadzorništvo je imelo 1 sejo ter je izvršilo 11 revizij.

Za načelstvo:

Načel. namestnik:

Iv. Bernot s. r.

Načelnik:

Št. Primožič s. r.

Blagajnik:

Al. Kecelj s. r.

2. Poročilo načelstva o računskem zaključku za dobo od 31. vel. srpana do 31. grudna 1904.

Prejemki.

a) Prometni račun.

Izdatki.

Št.		K	h	Št.		K	h
1	Deležne vloge	2859	64	1	Posojila in predujemi	11120	06
2	Hranilne vloge	9570	—	2	Upravni stroški	39	95
3	Vpisnine (rezervni fond)	120	—	3	Naložen denar	1363	14
4	Vrnjena posojila in predujemi	98	42	4	Iventar z ustanovnim aktom	636	88
5	Obresti :			5	Prehodni zneski	1043	69
	a) posojil in predujemov . . . K 83'29			6	Blagajniško stanje 31. grudna 1904	836	76
	b) naloženega denarja . . . > 14'35	97	64				
6	Režijski donesek	27	87				
7	Prejemki, zabeleženi na račun inventarja	68	16				
8	Dvignen naložen denar	1140	—				
9	Razni dohodki	13	18				
10	Prehodni zneski (poravnava gotovinske blagajne s čekovnim prometom)	1045	57				
	Skupaj	15040	48		Skupaj	15040	48

Dobiček.

b) Račun dobička in izgube.

Izguba.

Št.		K	h	Št.		K	h
1	Obresti :			1	Predplačane obresti za l. 1905	11	09
	a) posojil in predujemov . . . K 83'29			2	Obresti hranilnih vlog	25	59
	b) naloženega denarja . . . > 14'35	97	64	3	Upravni stroški	39	95
2	Režijski donesek	27	87	4	5% čistega dobička rezervnemu fondu	3	10
3	Razni dohodki	13	18	5	Čisti dobiček	58	96
	Skupaj	138	69		Skupaj	138	69

Imetje.

c) Bilanca.

Dolгови.

Št.		K	h	Št.		K	h
1	Blagajniška gotovina	836	76	1	Deležne vloge	2859	64
2	Naloženi denar	223	14	2	Hranilne vloge	9570	—
3	Inventar { vrednost K 636'88			3	Obresti hranilnih vlog	25	59
	odpis > 68'16	568	72	4	Račun še ne dvignenega posojila	29	94
4	Posojila in predujemi	11051	58	5	Predplačane obresti za l. 1905	11	09
				6	Rezervni fond	123	10
				7	Prehodni znesek	1	88
				8	Čisti dobiček	58	96
	Skupaj	12680	20		Skupaj	12680	20

V Ljubljani, dne 31. grudna 1904.

Načelnikov namestnik :

Ivan Bernot s. r.

Načelnik :

Štefan Primožič s. r.

Blagajnik :

Alojzij Kecelj s. r.

3. Poročilo nadzorništva o računskem zaključku in združnem poslovanju.

Nadzorništvo »Hranilnice in posojilnice Učiteljskega konvikta v Ljubljani, registrovane zadrage z omejenim jamstvom«, je v postavnem zmislu čuvalo nad poslovanjem zadrage ter je v svoji skupnosti, kakor tudi po posameznih svojih članih enajstkrat revidiralo združne knjige in škontriralo blagajno. Zlasti je primerjalo računski zaključek z dne 31. grudna 1904. l. natančno s knjigami in blagajniškim stanjem.

Nadzorništvo si šteje v veselo čast poročati, da deluje načelstvo uspešno in vsestransko po pravilih in da se računski zaključek za dobo od 31. vel. srpana do 31. grudna 1904 popolnoma ujema s knjigami, prilogami in blagajniškim stanjem.

Zato predlaga:

»Prvi redni občni zbor izvoli odobriti računski zaključek »Hranilnice in posojilnice Učiteljskega konvikta v Ljubljani, registrovane zadrage z omejenim jamstvom« za dobo od 31. vel. srpana do 31. grudna 1904 ter podeliti načelstvu absolutorij.«

V Ljubljani, dne 14. prosinca 1905.

Za nadzorništvo:

Fran Gale s. r.
načelnik.

Jakob Pretnar s. r.
nač. namestnik.

4. Poročilo načelstva o razdelitvi čistega dobička.

Čisti dobiček iznaša K 58.96

Glede razdelitve tega predlaga načelstvo:

- a) Rezervnemu fondu po § 17. pravil . . . » 23.60
- b) Zavezi avstr. jugoslovanskih učiteljskih društev v Ljubljani . . . » 5.—
- c) 5% dividendo na polno vplačane deleže po § 21. pravil . . . » 25.36
- d) »Društvu za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani« ostanek čistega dobička po § 18. pravil . . . » 5.—

Dividende se bodo izplačevale ali v gotovini, ali se bodo pripisale dolžnim deležem, ozir. odpisale od posojila (predujema). Dividende, o katerih ne bi p. n. združniki do konca junija t. l. ničesar ukrenili, se bodo vpisale 1. julija t. l. za hranilne vloge.

Za načelstvo:

Načel. namestnik:
Iv. Bernot s. r.

Načelnik:
Št. Primožič s. r.

Blagajnik:
Al. Kecelj s. r.

5. Volitve.

Volita se po dva člana v načelstvo in nadzorništvo ter po dva nam. člana v načelstvo in nadzorništvo.

Člani načelstva leta 1904.

Načelnik:

Štefan Primožič, vodja ustanovnega zavoda za gluhaneme, Zaloška cesta 5.

Načelnikov namestnik:

Ivan Bernot, mestni učitelj, Poljanska cesta 10.)*

Blagajnik.

Alojzij Kecelj, mestni učitelj, Kongresni trg 2.

Člani:

Jakob Dimnik, mestni nadučitelj, Šubičeve ulice 3.

Juraj Režek, mestni učitelj, Križevniške ulice 6.)*

Vita Zupančič-eva, strokovna učiteljica na ustanovnem zavodu za gluhaneme, Zaloška cesta 5.

Namestna člana:

Anton Likozar, nadučitelj in šolski vodja v zavodu Salezijancev, Dolenjska cesta 14.)*

Karel Simon, mestni učitelj, Krakovski nasip 22.)*

Člani nadzorništva leta 1904.

Načelnik:

Frančišek Gale, mestni učitelj, Sv. Petra cesta 18.

Načelnikov namestnik:

Jakob Pretnar, mestni učitelj, Sv. Petra cesta 62.)*

Člani:

Luka Jelenc, mestni učitelj, Rimska cesta 7.)*

Minka Maroutova, mestna nadučiteljica, Sv. Florijana ulice.

Josip Traven, učitelj v p., Zaloška cesta.

Namestna člana:

Frančišek Grm, strokovni učitelj na ustanovnem zavodu za gluhaneme, Poljanski nasip 92.)*

*) Izstopijo in se smejo zopet voliti.

**) prazno mesto je treba popolniti.

Franc in Katina Gärtner tožnega srca naznanjata v svojem in imenu svojih otrok ter ostalih sorodnikov vsem prijateljem in znancem, da je Vsegamogočni našo predobro in preljubljeno hčerko, oziroma sestro, nečakinjo in sestrično

STANKO,

učenko VIII. razreda,

po kratki in mučni bolezni, prevideno s sv. zakramenti za umirajočo, v 16. letu njene starosti, poklical v boljši svet.

Nepozabljivo rajno priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

V Ljubljani, 20. januarja 1905.

Šolske tiskovine

priporoča

tiskarna J. BLASNIKA naslednikov
v Ljubljani.

Ne zabite
„Učiteljskega
konvikta!“